

30/1941.

451285

ZSOLTÁROSKERT

VIII. évfolyam. 11. szám.

HITÉPÍTŐ FOLYÓIRAT.

1941. november 15.

Szerkesztőség és kiadóhivatal, ahová a lap szellemi részét illető közlemények és a lap előfizetési díja küldendők:

Kolozsvár, Horthy út 53. Ref. Lelkészi Hivatal
Megjelenik minden hónapban.

Felelős szerkesztő és kiadó:

BIRÓ MÓZES

Társ szerkesztő:

BIRÓ MÓZESNÉ

Előfizetés egy évre 2 Pengő. Egy szám 20 fill.

A Zsoltároskert folyóiratra előfizetési díját 72 389 számú csekklepton küldheti be mindenki.

A csekklepton küldött pénz mentes a 10 fillér kézbesítési díj fizetése alól. Kérjük szépen a 72 389 számú csekkleptonat kéni és használni a postán.

Miért?

„És aki egy ilyen kis gyermeket befogad az én nevemben, engem fogad be.“ (Máté ev. 18. r. 5. v.)

„Miért töri magát a vidéki szegény gyermekekért és miért nem oszlatja már fel az egész vidéki szegény gyermekek otthonát?“ — szegezte nekem a kérdést valaki, akitől igen sokat reméltem és akihez örömjongva állítottam be, hogy gyülekezeti munkánkhoz hozzákapcsoljam. A nem várt kérdés roppant lesújtott. A szavaimba az öröm helyett sok szomorúság vegyült, míg elmondtam, hogy a múlt iskolai év végén 24 vidéki szegény, magyar református gyermek talált nálunk otthon, naponkinti ételmelet és hitvallásos iskolai nevelést. A jelen iskolai évre pedig már 62 gyermek jelentkezett a különböző vidéki elapadó gyülekezetekből, kik közül felszerelésünk hiánya és anyagi erőnk nagyon korlátozott volta miatt csak 37 vidéki szegény gyermeket vehettünk fel otthonunkba, de még ennyiről se igen tudunk gondoskodni a mindennapi élethez szükséges anyagiak hiánya miatt. Pedig valamennyiről gondoskodnunk kellene, különben hogyan fogunk számot adni majd róluk ama napon az Igaz Bíró előtt: „Akiiket nekem adtál, megőrizem, és senki el nem vett kö-zülök!“ (Ján. ev. 17:12.)

— „Kérem, akkor hát csak kintlódjék-veszödjék torább azokkal a rongyos, mezitlábos vidéki szegény gyermekekkel, amíg kedve tartja, de tőlem ne kérjen adományt. Ha szegény gyermekek számára otthon kell Önnek, akkor tartsa is el“, — vágott közbe az illető.

Nagyon letörve érkeztem haza e „pásztori“ látogatásból. Mit tegyek, Uram, töprengtem és imádkoztam hazafelé menet, hiszen nem tudjuk már tovább élelmezni ezeket a szerencsétlen szegény vidéki gyermekeket, s itt a tél a nyakunkon, tűzifa is kellene, ruházati segítséget sem kaptunk még sehonnan nap a templomi istentisztelet után névtelenül valaki egy levélborítékot juttatott hozzám. A levél mindössze egy idézetből állott: „... Mindenki kötelességének kell ismerje, hogy ajándékaival a többi tagok javára a számunkra! Uram, mit tegyek?“ Alig érek haza, nyílik az ajtó, belép a pénzespostás, kezében utalvány: Paál Gusztáv marosvásárhelyi nyug. ref. koll. igazgatótanár, ki a Zsoltároskert októberi számát elolvasta, 7 Pengő adományt küldött a vidéki szegény gyermek otthon számára! Mint valami égi jelt, úgy vettem át ezt az adományt: hálával, bizakodással, imádsággal, újra megelégedő szívbéli örömmel, mint ami voltaképpen az Isten felelete töprengő, gyötrő kérdéseimre. Más-

és üdvösségére készséggel és örömmel szolgáljon.“ (Ref. Hitvallás 55. kérdéséből). E levélhez 36 Pengő volt a levélborítékba mellékelve a vidéki szegény gyermekek otthona fenntartása céljaira. „Kérjétek és adatik nektek!“, jutott eszembe Jézus szava.

Adakozó Testvéreink mindenképpen méltók arra, hogy belelássanak vidéki szegény gyermekotthonunk életébe. Milyen gyermekek vannak ott? Ime két kép:

— Egyik délelőtt magyarul csak igen töredezve beszélő asszony állít be lelkeszi hivatalomba 12 éves mostoha kisleányával. A leánykát Garda Ibolykának hívják, református vallású, magyar, de magyarul még a saját nevét sem tudja megmondani!! Soha iskolába nem járt, román iskolába sem! Nádaskóródról jöttek be. Ez a falu a mi kolozsvári-hidelvei templomunktól mindössze 12 km.-re fekszik. Azért jöttek, hogy Ibolykát venném be a vidéki szegény gyermekek otthonába.

Garda Ibolyka,
12 éves nádaskóródi félárva ref. kislány.

Beszélgetés közben megtudom, hogy az Ibolyka édesapját Garda Mártonnak hívják, református, és az édesanyja is református magyarasszony volt, de hét esztendeje, hogy nem él, így Ibolykát a mostohaanyja nevelte azóta, aki azonban nem református és nem magyar. Ibolyka ott ül előttem mostohaanyja mellett, aki a maga módján jóféle Ibolykával szemben s készségesen tolmácsolja a beszédemet, hogyha Ibolykától valamit meg akarok tudni. Ibolyka lyukas, ron-

gyos kis szoknyácskájába rejtve kezeit melegen rám mosolyog, amint tolmácsolás nélkül, természetesen nem magyarul, egyenesen neki mondom: „Jól van Ibolyka, de aztán légy nálunk is jó kisleány!”

— 1941. okt. 19.-én Dezmérről szokatlan küldöttség keresett fel Hódis Ferenc és Bereján Jánosné személyében. Arra kértek, hogy néhai Lakatos János református születésű ember Lakatos Valér nevű árváját venném fel a vidéki szegény gyermekek otthonába. Az apa néhai Lakatos János meghalt, s az özvegye három kis gyermekkel maradt a lehető legnagyobb szegénységben és nyomorban. Nehány nappal később elhozták a Lakatos János református keresztlevelét is és eljött az özvegy édesanya is a Valér ügyében, hogy valamiképpen bejuthatna a vidéki szegény gyermek otthonunkba Valér.

— Mit tegyünk ilyen esetekben?!

A Jézus válasza félreérthetetlen: „*Es aki egy ilyen kisgyermeket befogad az én nevében, engem fogad bel!*” (Máté ev. 18:5.)

Ime, ezért akarjuk mindenképpen fenntartani már a múlt iskolai év folyamán vidéki szegény gyermekek számára megnyitott gyermek otthonunkat! Olvasóink közül kik lesznek nekünk ebben *segítségül* „nem kényszerítésből, hanem örömmel, mert a *jókedvű* adakozót szereti az Isten“!!

Biró Mózes.

„Lőn én rajtam az Úrnak keze. és kivitt engem az Úr lélek által, és letőn engem a völgynek közepe, mely csontokkal rakva vala. És átvitt engem azok mellett köröskörül, és imé felette sok vala a völgy színén, és imé, igen megszáradtak vala. És monda nékem: Embernek fia! Vajjon megélednek-e ezek a tetemek? És mondék: Uram Isten, te tudod!” (Ezékiel próféta kv. 37. r. 1—3. v.)

A Kolozsvári-Hidelvei Református Lelkészi Hivataltól.
Kolozsvár, Horthy-út 53.

Szám: 350/1941.

KIMUTATÁS

a kolozsvári-hidelvei református gyülekezet gondozásában a Kajántói-út 74. és a Ráskay Lea-utca 38. sz. alatt levő *vidéki szegény gyermek-internátus* lakóiról és szükségleteikről.

Leányok:

1. Ambrus Erzszi 10 éves II. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
2. Ambrus Anna 7 éves I. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
3. Aknai Róza 11 éves, III. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és egy takarozó pokróc.
4. Biró Ágnes 13 éves, IV. oszt. Mezőszavai. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és egy takarozó pokróc.
5. Biró Ilona 7 éves, I. oszt. Mezőszavai. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
6. Boldis Eszter, 10 éves, III. oszt. Ördögkereszturi apátlan gyermek. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát, takarozó, párna, lepedő.
7. Boldis Margit, 9 éves, II. oszt. Ördögkereszturi apátlan. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát, takarozó, párna, lepedő.

8. Deák Gizella, 12 éves, III. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
9. Jakabházi Mária, 10 éves, II. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
10. Györke Anna 11 éves, IV. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és takarozó pokróc.
11. Kis Zsuzsa 12 éves, IV. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
12. Kis Mária 10 éves, III. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
13. Nyilas Kati 12 éves, V. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó ruha, cipő, kabát.
14. Mészáros Klára 11 éves, III. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágy felszerelés.
15. Ötvös Kati 9 éves, II. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.

Leányok a kolozsvári—hidelvei „*vidéki szegény gyermekotthonunkban*” az 1941—42. iskolai év elején (Öt kislány hiányzik a képről részben betegségük, részben egészen hiányos ruházatuk miatt).

16. Tóth Júlia 14 éves, III. oszt. Dezméri. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágyfelszerelés.
 17. Tóth Margit 13 éves, III. oszt. Dezméri. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágyfelszerelés.
 18. Tóth Ibolya 11 éves, III. oszt. Dezméri. Szükséglete: alsó-felső ruha, kabát és teljes ágyfelszerelés.
 19. Tóth Aranka 8 éves, I. oszt. Dezméri. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágyfelszerelés.
 20. Varga Erzszi 9 éves, I. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és takarozó pokróc.
 21. Garda Ibolyka 12 éves, I. oszt. Nádaskóródi. Anyátlan félárva. Szükséglete: alsó-felső ruha, kabát.
- Fiúk:*
22. Balogh Zsiga 15 éves, IV. polg. Csomafájai. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és takarozó pokróc.
 23. Fejér Zsiga 14 éves, V. oszt. Alsózsuki. Szükséglete: alsó-felső ruha, kabát.
 24. Nyilas János 14 éves, VI. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.
 25. Nyilas László 10 éves, III. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő és kabát.

26. Máthé János 11 éves, III. oszt. Dezméri. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágy-felszerelés.

27. Máthé Miklós 13 éves, IV. oszt. Dezméri. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágy-felszerelés.

28. Ötvös János 13 éves, V. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.

29. Ötvös Péter 12 éves, IV. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágy-felszerelés.

30. Pap Ferenc 14 éves, V. oszt. Kisesküllői. Apátlan árva. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát, takarozó és lepedő.

31. Pap Károly 12 éves, IV. oszt. Kiseküllői. Apátlan árva. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő.

32. Pákai István 13 éves, V. oszt. Magyarsárdi. Anyátlan árva. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő és kabát.

33. Varga János 14 éves, VI. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát, pokróc és lepedő.

Fiúk a kolozsvári—hidelvei „vidéki szegény gyermekotthonunkba” az 1941—42. iskolai év elején. (Két fiú hiányzik a képről részben betegség, részben hiányos öltözet miatt).

34. Varga Ferenc 12 éves, IV. oszt. Nádaskóródi. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát és teljes ágy-felszerelés.

35. Ambrus Dezső IV. oszt. Bádoki. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.

36. Ambrus Ferenc III. oszt. Bádoki. Szükséglete: alsó-felső ruha, kabát.

37. Máthé András 9 éves, II. oszt. Dezmér. Szükséglete: alsó-felső ruha, cipő, kabát.

Ezenkívül szükséges a téli hónapokra naponként egy mázsa tűzifa a két internátusi lakoszoba és konyha számára. A gyermekeknél egy gyermek után élelmezésre legalább napi egy pengő húsz fillér (1.20) számitandó. *Olvasóink szeretetadományát kérjük!*

A vidéki szegény gyermekek-internátusa a mai napig, se a tavalyi iskolai évben, se az idén sehonnán semmiféle anyagi támogatást nem kapott.

Kolozsvár, 1941. nov. 6.

Veronika
diakonissza testvér.

Biró Mózes
lelkipásztor.

Varga Márton
pénztáros.

Gyermekeinket így neveljük.

— De Amicis három levele. —

Vasárnap, 11-ike.

Ma végre eljött a „kőművesinas” barátom, — vadászházában, amit az apja viselt eddig, most tele volt mésszel, homokkal, málterrel. Az apám még jobban kívánta, hogy eljöjjön, mint én magam. — De milyen jól is mulattunk vele!

Alighogy belépett, lekapta fejről a puha kalapját, amelyet a hó egészen átázott; gyorsan zsebébe gyurta a kalapot s aztán közelebb jött, azzal a hanyag, bicsakló járással, ahogy este hazatér a fáradt munkás, ide-oda forgatva, himbálva tökforma, gömbölyű fejt, amelyből még a tompa orra se áll ki, — s amikor beért az ebédőbe, gyorsan végignézett a szobán, majd megakadt a szeme egy képen — a pupos bohóc Rigoletto képén — és ekkor hirtelen „nyulszáját” csinált.

Lehetetlen megállani nevetés nélkül, mikor a „kőművesinas” nyulszáját csinál. Kinevettük hát magunkat s aztán játszani kezdtünk az építőkövekkel. A kis nyulszájú bámulatosan ért hozzá, hogyan kell nagyszerű hidakat, magas tornyokat építeni, amelyek szinte csoda, hogy megállanak: — és olyan komolyan, türelmesen „dolgozik”, mint akármelyik építőmester. „Munka” közben aztán elbeszélgetett a szüleiről.

Igy tudtam meg, hogy padlásszobában laknak, az apja eljár az esti iskolába, mert most tanul írni és olvasni, az anyja Biellából való. És látszik, hogy nagyon szerethetik; mert igaz, hogy a ruhája szegényes és kopott, de azért jó meleg, sehol se rongyos és a nyakkendőjét szépen megkötötte az édesanyja. Az apja — így mondta — hatalmas, nagy ember, igazi óriás, úgy hogy alig fér be az ajtón; de nagyon jó ember és mindig csak „nyulszájú”-nak hívja a fiát. Furcsa, hogy az apja ilyen nagy, a fia meg olyan kicsiny: sokkal kisebb még nálam is!

Négy óraker egyútt oszonnáztunk kenyeret és mazsolát a divánon s amikor fölkelünk — nem tudtam, miért: — édesapám nem engedte, hogy leporoljam a diván hátát, amely meszes lett a kis kőművesinas kabátjától; megfogta a kezemet s aztán titokban ő maga porolta le. Miközben játszottunk, leszakadt a kis nyulszájú vadászkabátjáról egy gomb és édesanyám maga varrta föl neki: ő pedig egészen belepirult és oly álmélkodva nézte anyámat, míg ez varrt, hogy zavarodásában szinte még lélegzeni se mert.

Aztán elővettünk egy nagy albumot, amelyben a képeket néztük végig. Búcsúzáskor a kalapját is elfelejtette föltenni és mikor kikisértem a folyosóra, még egyszer nyulszáját csinált, hogy megmutassa a háláját. — A neve Antonio Rabucco és nyolc esztendő meg nyolc hónapos...

*

— Tudod-e, fiam: miért nem akartam, hogy leporold a divánt? Mert ha akkor teszed ezt, mikor a barátod is látja: annyi lett volna, mint a szemére vetni, hogy bemocskolta. Ez pedig hiba lett volna, — először azért, mert nem készakarva és aztán azért is, mert az édesapja ruhájával csinálta, aki munka közben lett meszes; már pedig a munkával nem jár piszok: — lehet por, mész, málter, korom, olaj, vagy amit

akarsz, — de piszok nem lehet soha. Mert a munka senkit se mocskol be. Sohase mondd hát, ha műhelyből hazatérő munkást látsz, hogy — „piszkos“... Hanem azt mondd: — „Munkájának a nyomai látszanak meg a ruháján“. — Ezt sohase jeleljtsd el, édes fiam. És szeresd a kis kőművesinast: — először azért, mert iskolatársad, aztán pedig azért, mert munkásnak a fia.

Édesapád.

*

Csütörtök, 10-ike.

Amikor az öcséd tanítónője látogatóban volt nálunk ma délután, tiszteletlenül viselted magadat az anyáddal szemben. Soha többé meg ne történjék ez, Enrico, soha többé! Durvaságod éles késként sebezte meg a szívedet. Eszembe jutott édesanyád, amikor, évekkkel ezelőtt, csaknem egész éjszakán át ott virrasztott kis ágyacskád mellett, lesve a lélegzetvételeidet, zokogva kétségbeesésében, rettegve a szörnyű lehetőségtől, hogy talán elveszít téged, — úgy hogy én attól féltem, hogy megőrül, szegény, a fájdalomtól... és erre gondolva, szinte gyűlöltelek tegnap délután.

Hogy éppen te sértetted meg édesanyádat! Édesanyádat, aki szívesen föláldozna egy boldog esztendő, ha megkimélhetne azzal egy rossz órától, — aki koldulna is érted és szívesen megöletné magát, hogy megmentse az életedet!

Hallgass ide, Enrico és jól védj eszedbe ezt a gondolatot.

Képzeld el, hogy sok rettentő napod lesz az életben: de a legszörnyűbb mégis az lesz, amelyen elveszted az édesanyádat. Ha már férfi leszel is, Enrico, erős férfi, akit megdöbbent az élet küzdelmei: akkor is hívni fogod az anyádat, legyőzhetetlen vágytól hajtva, hogy csak egy pillanatra is halljad a hangját, lássad kitért karjait, hogy zokogva borulhass a keblére, mint akármelyik szegény gyermek, akinek semmi más támasza és vigasztalása nincsen!... Hogy megemlékezel akkor majd minden keserűségről, amit okoztál neki és rettentő lelkifurdalásokkal bűnhődöl meg értük, — szerencsétlen fiu!

Ne reméld derült boldogságot az élettől, ha megszorítottad édesanyádat. Meg fogod bánni, bocsánatot fogsz kérni tőle, tisztelni fogod az emlékét, — de mindhiába! A lelkiismereted nem hagy nyugodni: az ő édes, jóságos arca mindig szomorú és szemrehányó kifejezéssel jelenik meg neked és gyötörni fogja a lelkedet.

Vigyázz, Enrico, mert a fiui szeretet a legszenőbb valamennyi emberi érzés között. A gyilkos szívében, ha tiszteli az anyját, még mindig van valami gyöngéd és tiszta érzés; viszont a leghíresebb férfi, ha nem becsüli az édesanyját, nem méltó semmi tiszteletre.

Tudod, hogy szeretlek, fiam: hiszen te vagy az életem legszebb reménysége; és mégis inkább szeretnélek holtan látni, semhogy hálátlan légy az édesanyádhoz... Jobbulj meg tehát és néhány napig ne ölelj meg: nem tudnálak jó szívvel visszacsókolni. Soha ne ejts ki egyetlen szót se, amely sértené azt, akinek az életedet köszönheted. És ha mégis megtörténnék ez: borulj a lábaidhoz, — de ne azért, mert félsz az apádtól, hanem azért, mert lelked mélyéből bánod a vételkedet, — és könyörögj neki, hogy megbocsátás csókjával törölje le homlokodról a hálátlanság bélyegét.

Édesapád.

Szombat, 17-ike.

Bizonyos, hogy se Coretti, se Garrone nem feleltek volna úgy az édesapjuknak, mint ahogy te feleltél az apádnak ma este. — Hogy volt ez lehetséges, Enrico?... Meg kell fogadnod, hogy ez soha többé meg nem történik, amíg én élek. Valahányszor apád megpirongat és te ingeruiten akarnál visszatelelni, gondold mindig arra a napra, amely előbb-utóbb eljön, amikor apád majd odahívhat az ágyához és így szól:

— Enrico, most itt hagylak téged...

Oh, fiam: ha majd utójára halled a hangját és még aztán is sokáig majd egyedül sirva fakadsz az ő üres szobájában, azok közt a könyvek közt, melyeket apád soha többé föl nem nyit, — ha majd ilyenkor eszedbe jut, hogy néha tiszteletlen voltál vele szemben, te is bizonyára azt kérded magadtól:

— Hogy volt ez lehetséges?...

Akkor fogod csak megérteni, hogy ő volt a te legjobb barátod, hogy amikor kénytelen volt meg is büntetni téged: jobban fájt ez neki, mint neked és ha meg is rikatott néha: mindig csak a te javadért cselekedte azt. Akkor majd bánkódni fogsz és sirva csókolod meg az íróasztalát, amelynél annyit dolgozott, amelynél elnyütte egész életét a gyermekeiért.

Most még nem érted ezt, mert apád mindent titkol előtted, csak a jóságát és a szeretetét mutatja neked. Nem tudod, hogy néha annyira beférad a munkába, hogy azt hiszi, alig élhet már csak néhány napig is, — és ezekben a pillanatokban mindig rólad beszél és minden bánata az, hogy szegényen és pártfogók nélkül kell itt hagynia téged! És erre gondolva, hányszor bemegy a szobába, amíg te alszol, s kezében tartva a gyertyát, szomorúan néz rád, — aztán pedig, újra összeszedve minden erejét, azon fáradsan és szomorúan ismét visszamegy a szobájába, hogy tovább dolgozzék!

És azt se tudod, hogy gyakran azért megy hozzád és beszélget veled, mert tele van a szíve keserűséggel a kellemetlenségek miatt, amelyekből mindenkinek kijut itt a földön, — hozzád megy, mint barátjához, hogy megvigasztalódjék és feledjen, mert szüksége van rá, hogy a te szeretetedben találjon új életkedvet és bátorságot. Gondold el hát: milyen fájdalmat érezhet, ha szeretet helyett rideg önzést és tiszteletlenséget talál nálad!... Sohase mocskold be magadat többé ily gyalázatos hálátlansággal.

Gondold meg, hogy: ha olyan jó lennél is, mint egy szent, még akkor se bírnád kárpótolni apádat mind azért, amit már tett és amit még egyre tesz érted. És gondold arra is, hogy az élet maga oly bizonytalan: valami baleset elragadhatja apádat, míg te gyermek vagy, — két év, három hónap alatt, vagy akár holnap is!

Ah, szegény Enrico: mennyire megváltoznék akkor körülötted minden! Mily üres, kétségbeesett szomorú lenne ez a lakás, talpig gyászba öltözött, szegény anyáddal! Oh, fiam: menj be édesapádhoz; a szobájában van és dolgozik: menj be hozzá lábujjhegyen, hogy ne hallja, amikor jössz és térdelj le elébe, könyörögve, hogy bocsásson meg neked és áldjon meg téged!

Édesanyád.

A Zsoltároskert folyóiratra előfizetési díjat a 72.389. számú csekkleapon küldheti be.

Beteghez hívtak ki

Beteghez hívtak ki; kérdem: ki a beteg?
Hetvenéves asszony, régi szívbeteg,
Törvény kötelez, hogy orvost hívjunk hozzá
És legyint kísérom, az eset bajos.

Büszke nyakú fia fogad a betegnek,
Özvegy anyja mindent reáíratott:
Élete alkonyán hűs hold földet, házat
Egyetlen fiának már odaadott.

„Csak valami olcsó gyógyszert tessék írni,
Itt úgy sincs segítség” — szól hangosan s int,
S a padkán kuporgó, fulladozó anyja
Szavára fájdalmas némán föltekint.

Amíg kivizsgálom a megrokkant szívet,
Fölöttem lebegnek az érdes szavak
És a tehetetlen özvegyasszony iránt
Bennem meleg részvét, szánalom fakad.

S midőn megírtam a szükséges vényeket,
Elmondom, mit, mikor és hogyan vegyen,
S az összegyűlt szomszéd- és rokonság előtt
Kihangsúlyozom, hogy jobban kell legyen.

Hálás pillantása követ a betegnek,
Kiben bizakodást gyújtva távozok,
Mégis leolvasom a hideg arcokról:
Nem lesz, ki még egyszer ide hívni fog.

És most jusson a szó, büszkenyakú gyermek
Hozzád, ki elérted életed delét,
S nyíljon meg a szemed, amikor az Isten
Anyádon keresztül integet feléd.

Ha édesanyádnak életéről van szó,
Ne verd fogaidhoz a filléreket,
Mert amit ő érted tett, azt neki vissza
Egész életeddel sem fizetheted!

S ha anyádnak most már nem is veszed hasznát,
Mert mindent od'adott s már semmije sincs,
Tedd boldoggá talán utolsó hónapját,
S elfonnyadt arcára szíveddel tekint.

Egy anya sohasem teher, nyűg s iránta
Csak kötelességed teljesítheted
És ezt minden földi törvénynél erősebb
Törvény parancsolja: a hív szeretet.

„Tiszteld apád, anyád...”, ezt mondja az írás,
S boldog lehetsz, amíg őt tisztelheted,
Mert szülőd, nevelőd, emberré tevőd volt,
Édesanyád volt és most is az neked.

Dr. Mészáros Sándor
orvos.

A Zsoltároskert folyóirat évi előfizetési ára 2 P.
Kérjük, szerezzen új előfizetőket lapunknak. A saját
előfizetési díját — ha még nem tette volna — 1940-
re és 1941-re haladéktalanul küldje be a 72.389. sz.
esekklapon.

ZSOLTÁROSKERTEK KÖZÖSSÉGE

Kolozs.

Kedves Mózes barátom!

Egyik szerencsétlen hívem érdekében fordulok hozzád kérő szóval. Szenes Mihály nem régen temette el feleségét és 8 árva gyermekkel maradt. Nagyon szegény körülmények között él s hirtelenében azt sem tudjuk, mit lehetne tenni érdekében. Kolozszt az új határvonal teljesen megnyomorította. Amint mondja, nálatok a „vidéki szegény gyermekek otthonában” helyezne el 4, később esetleg 6 gyermeket. Jóindulatodba ajánlom őt gyermekeivel együtt, mert ha valaki rá van utalva, ő igazán rá van a krisztusi irgalom és könyörület támogatására. Amit csak lehet, tégy meg felkarolásuk és megsegítésük érdekében. Isten áldása lesz segítségem.

Légy szíves és írd meg, hogy mit tehetnénk mi is a gyermekek érdekében, mert a nőszövetséget felkérem, hogy tegye meg, a mi lehetséges támogatásuk végett,

Kolozs, 1941. nov. 14.

szíves üdvözlettel:
Máthé Sándor

Győr.

Nagytiszteletű Uram!

Ma postára adtam a Zsoltároskert címére 3.— P-t. Nagyon szépen kérem, kegyeskedjék beszorítani a lap legközelebbi számába az idemellékelt hírdetést. Ha a hírdetés lekötése többbe kerülne (*ingyen közöljük!*), úgy nagyon szépen kérem, tessék tudatni, hogy a különbözetet azonnal postára adhassam.

Özvegyi sorban, félig vakon és süketen négy gyermeket nevelék s ennek a feladatnak legalább az anyagi részét próbálom megkönnyíteni kis könyveim eladásával. Mellékelve küldöm a hírdetésben szereplő kis gyermekszíndarabokat, annak dokumentálására, hogy nevelőértékű írásokról van szó.

A „Magyar Gyermeknevelés” ped. lapnak munkatársa vagyok s a szerkesztőség révén ismertem meg és szerettem meg a Zsoltároskert-et, és a jövő évre szeretnék belépni Isten segítségével a lap előfizetői sorába.

A lekötésért előre is a leghálásabb köszönettel
mély tisztelettel.

Győr, 1941. nov. 6-án.

özv. Gyengéné Fogarassy Margit
a győri ref. el. isk. ny. tanítónője.
Győr, Bocskai-u. 18.

Hírdetés!

ALKALMI GYERMEK SZINJÁTÉKOK:

- 1.) *Az igazi karácsonyi ajándék.*
(Mélyen vallásos) Ára 1.— P.
 - 2.) *Karácsony előtt.* (Hazafias) „ 0.66 „
 - 3.) *Mikulás az erdőn.* (Verses mesejáték) „ 0.66 „
- Kaphatók a szerzőnél: Gyengéné Fogarassy Margit ny. ref. tanítónőnél Győr, Bocskai-utca 18. sz., a pénz postabélyegűen való beküldése után bérmentve. —

Gödöllő.

Előzetes értesítés. Örömmel értesítjük lapunk olvasóit, hogy id. dr. Szabó Adár, volt budapesti lelkész s az első magyar keresztyén ifjúsági egyesületnek egykori titkára, emlékiratait összeállította s ha az Úr akaránija, november, vagy december hónapban könyvalakban, „Kegyelem által” címen kiadja. E műre felhívjuk lapunk olvasói figyelmét. A könyv nemcsak dr. Szabó Aladár evangéliumi munkáját, de a vele összekötetésben levő buzgó lelkek (köztük Szilassy Aladár) tevékenységét is, továbbá nevezetes nagygyűlések történetét ismerteti. — Kérjük lapunk olvasóit, hogy imádkozzanak buzgón Isten áldásáért a könyvre s ennek nemsokára megjelenő előfizetési felhívását használják fel a mű széles körben való ismertetésére.

Tíz éves

az Országos Ref. Szeretetszövetség

[Irta: Szabó Lajos dr.

Ezelőtt tíz esztendővel indította el az árvák öregapja: dr. Kiss Ferenc ny. egyetemi tanár az Országos Református Szeretetszövetséget. Kicsiny kunyhó volt az első árvaház: a hejőpapi Gulyás Erzsébet hívő testvér adománya. Tíz év alatt épültek, intézetek sokasága jött a nyomába, sok közülük hatalmas kastély. Megszaporodott az ápoltak száma is; ma 1700-nál több árva, agg, nyomorék, megszállott lelkű, vak, csonkabonka és szerencsétlen talál hajlékot, meleget, szeretetet és evangéliumi ápolást a Szeretetszövetség intézeteiben.

Tíz év alatt 50 intézmény: 20 árvaház, 20 aggmeház, 10 speciális intézet. Az Úrtól lett ez és nagyon a mi szemeink előtt!

Mert egészen világos, hogy Isten különös kegyelmével nőhetett csak ilyen nagyra a Szeretetszövetség, hiszen a magyar élet legnehezebb tíz esztendejében keletkezett az ötven intézmény, amikor emberi számítás szerint a megnehezedett idő nem volt alkalmas egy intézmény létesítésére sem. Szent vakmerőség és nagy hit kellett hozzá, hogy meginduljon ez a munka. A hit nem szégyenült meg, itt van a bizonyítéka: 10 év alatt 50 intézmény.

1700 lelket már kiragadtunk a nyomor tüzes kemencéjéből. Te is segítettél? Ha igen, legyen áldás rajtad. Ha nem, akkor szállj magadba és értsd meg: Krisztus követése nem abban áll, hogy vasárnap beülünk a templomba és meghallgatjuk a papot, s azután elmenvén, elfelejtjük az ígét, hanem abban, hogy cselekedetekben is megmutatjuk a mi hitünket.

Az igazi istentisztelet, mondja Jakab apostol, ez: meglátogatni az árvát és özvegyet az ő nyomorúságában.

Ebben a többmillió magyar református egyházban hány százezer lélek van, aki hosszú élete alatt még egyszer sem cselekedett ilyen igazi istentiszteletet. Pedig, aki a szeretetmunkáért imádkozik, azt rendszeresen támogatja s beküldi reá adományait, az ezáltal látogatja, istápolja az árvát és özvegyet és cselekszik az igazi istentiszteletet.

Amint az istentiszteletnek szerves alkotórésze az adakozás, úgy az egyes keresztyéni életnek is elengedhetetlen alkatrésze a naponkénti jót cselekvés azokkal, akiket reánk bízott az Úr. A Szeretetszövetség egyik támogatója ezt úgy viszi véghez, hogy mindennap 2 fillért juttat el az árvák részére. A fillérek egy év alatt tekintélyes összeget tesznek ki és hathatós segítségei szegény kis árváknak.

A Szeretetszövetség megáll a tíz esztendő határkövépél és bizonyosságot tesz: *Mindezideig segítségül volt nekünk az Úr!* Azután tovább indul a szomorú magyar mezőkre, mert jaj, mennyi még az árva, az elhagyatott aggastyán, a támogatásra és szeretetre szoruló ember!

Ha minden magyar református keresztyén úgy mellé áll ennek a munkának, mint az a hatvanezer hívő lélek, aki jelenleg rendszeresen segíti a Szövetség munkáját, akkor az egyház valóban édesanyja lesz minden reászoruló gyermekének, akkor új intézetek sokasága nő ki a magyar földből és a magyar református szívekből, akkor hathatósan, szemmeláthatóan prédikáltatik közöttünk Krisztus szeretete és terjed az Ő országa.

Az ókor egyik püspökétől sarcoló hadak azt kérték: add ide az egyházad kincseit. A püspök bement az ispotályba, ahol az útszélről felszedett koldusok, nyavalyások, nyomorultak feküdtek, akiket az egyház mentett meg, s ezeket kicipelte a katonák elé: Ime, ezek az egyház igazi és legdrágább kincsei, a megmentettek!

A mi édesanyáknak, a református egyháznak is azok a legdrágább kincsei, akik az egyház tagjai által szervezett és folytatott szeretetmunka által Krisztus nevében és Krisztusért megmentődtek.

Ez évfordulón őket, a mi kincseinket, felmutatjuk nektek testvérek, 1700-an vannak.

Támogassátok a munkát, hogy még többen legyenek, hogy szaporodjék a kincs, a megmentett lélek. Segítsetek, hogy segíthessünk!

Vasárnap reggelén.

Irta: Balogh István.

Amikor megkondul a templom harangja,
Kicsi szobájában, hol senki sem hallja
Egy jó öreg asszony imádkozik csendben
Áldja meg az Isten.

Mire végét éri tiszta, szent imája,
Gyöngyöző könnyektől fénylik szempillája.
Meghallgatod Uram, ugy-e a kérését,
A szive verését?

Tudom, belefoglalt buzgó imájába,
— Áldja meg az Isten, mikor nem is várja —
Valahol valakit, lelke drága kincsét,
Édes üdvösségét.

Amikor megkondul a templom harangja,
Kicsi szobájában, hol senki sem hallja,
Az én édes anyám imádkozik értem...
Áldja meg az Isten.

„A ti munkátok nem hiába való az Urban”.

Az ekklézsia az új papot várta erősen. Jobban mondva az első papját, mert eddig nem lakott pap a faluban. Társegyházi viszonyban éltek eddig a szomszéd faluval, ahol a pap lakott s ahonnan minden vasárnap és minden szerdán átjött istentiszteletet tartani.

— *Nektek még papotok sincs!* — bosszantották a falu önérzetes gazdáit a környékeliek, hogyha öszszetalálkoztak a vásárokon, malomban, vagy a vonaton.

— *Ha nincs, hát lesz!* — adták vissza a szót emezek, hogy csak csattant benne az indulat heve.

— *„Nektek még papotok sincs!”* — bosszantották

— *Azt bizsátok csak reánk! Mert az különb lesz, mint a tiétek!*

Ilyen haszontalan szócsatát sokszor meg kellett vívjon a falu népe, mert sokszor találkoztak a szomszédfalubeliekkel. A beszolgáló lelkész nagyon rendszeresen ellátta ugyan a szolgálatát minden vasárnap és szerdán, de csak nem volt „kielégítő”, mert nem az ő falujokban lakott. Amikor aztán szegény öreg Tiszteletes Úr lehúnyta a szemét, a falu még haza sem ért a temetésről, már készen volt az írás a püspök úrhoz: „Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Úr! Nekünk külön pap kell, de olyan, amilyen a környékünkön ne legyen, hogy mindenki csudájára járjon!...” Az írást egy nagy küldöttség még aznap átadta az esperes úrnak, hogy nyomban küldje tovább a püspök úrhoz. Ettől kezdve a várakozás türelmetlensége ott ült a faluban minden arcon: Mikor jön már meg az új tiszteletes úr? S vajjon milyen is lesz, találgták, hogyha különb lesz mindenik falu papjánál a környéken? Magas lesz? De ha a *szeredainál* is magasabb lesz, akkor mekkora lesz? Erős hangú? Már a cserefalvinál erősebb hangú nem lehet! Jó vállás, bajszos? Erre a koronkai pap jutott az eszükbe, aki sokkal gazdagabb ekkléziában van, mint az ő falujok s nyilvánvaló, hogy az ő falujokba onnan el nem jönne. De azért még azon is tegyen túl az övék! — gondolták magukban.

Végre mégis csak megjött az új pap: kicsi, sovány, igénytelen ember. Az egész presbitérium kiment a tanító úrral együtt elébe az állomásra s a fiatalsból is néhányan, virággal a kezükben. A házakból szülők és gyermekek kigyűltek a kapukba: csalódásforma látszott az arcukon. A harang megszólalt a toronyban, mégpedig háromszor egymásután s erre, bár őszi hétköznap délután volt, a templompadok ugyancsak megteltek. Az új pap legelső útja ugyanis a templomba vezetett. Ott aztán Bibliát olvasott: „*Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak ti köztetek, mint a Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről! És én erőtlenség, félelem és nagy rettegés közt jelentem meg ti köztetek. És az én beszédem és az én prédikálásom nem emberi bölcsességnek hitető beszédiben állott, hanem léleknek és erőnek megmutatásában. Hogy a ti hitetek nem emberek bölcsességén, hanem Istennek erején nyugodjék.*” (I. Kor. 2. r. 2—5. v.) Aztán a felolvasott Igéhez alkalmazta bátran, röviden a szavait. Mindenki figyelt, csodálkozott és hallgatott.

Az istentisztelet után a templom előtt a kurátor köszöntötte az új tiszteletes urat. A beszédében jó észrevehetően érintette, hogy: „Igaz, hogy mű na-

gyobb, magasabb, erősebb termetű papra vártunk, de hát — folytatta — a nagy tudomány nem mindig jár együtt a nagy testtel s a fő a tanítás, ami pedig úgy látjuk, erősen kielégítő a tiszteletes úrnál is. Hát az Isten éltesse közöttünk a tiszteletes urat holtáig, azt kívánjuk!” Erre a körbenállók ajkán egy hatalmas „éljen” harsant fel s ezzel be is volt iktatva tulajdonképpen az új pap a munkába.

Csak aztán derült ki, hogy ebben a faluban nincsen papi lakás, sőt papi telek sincs, amelyre lakást lehetne építeni a papnak. Az új pap azonban nem rettent vissza semmitől. *Igénytelen és elszánt katonája volt a Krisztusnak, akiről a Kurátor helyesen érezte meg a legelső percben, hogy: nála „fő a tanítás”, azaz az Ige hirdetése.* Nem hiába olvasta fel legeslegelső templomi szolgálata alkalmával ezt a Bibliából: „*Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak ti köztetek, mint a Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről!*” Ez a *Krisztus-szerelem* ott volt minden szaván, tettén, szándékán. S mintha az egész falura lassan-lassan átragadt volna ez: csak úgy „magától” hozta ki-ki az adományát, vagy ajánlotta fel munkáját, szolgálatait, hogy most templomot — iskolát javítsanak, most meg harangot vegyenek, papi telket vásároljanak, sőt papi lakást építsenek.

Amde az új pap *nem a külsőre, hanem a belsőre* nézett elsősorban. Mindennapi imádsága volt: „*Ti magatok is, mint élő kövek épüljétek fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek a Jézus Krisztus által.*” (I. Péter 2. r. 5. v.) Nem ismert határt, hogy ezt érvényesítse is a falu életében: a maga és az egyes családok életében is! Mindenféle babonáskodást, torozást, hitelveinkkel ellentétes szokásokat, lelki közönyt vagy rendetlen életfolytatást azonnal észrevett s azonnal szóvá is tett. Emberek személyére nem tekintett, hogy szegény-e vagy gazdag az illető; az Igét mindenkinél *egyformán, bátran* szóltá, egészen úgy, mint a legelső templomi szolgálata alkalmával.

Hanem aztán amikor a legnagyobb gazdának is szeretettel szemtől-szembe megmondta az igazat, hogy t. i. az istállója egyik része telekkönyv szerint az egyház új telkére van építve s így ott e miatt az új paplakást nem lehet kellőképpen elhelyezni — a faluban rettenetes vihar tört ki. A hatalmas gazda maga is jól látta, hogy a papnak igaza van, de „csak azért se” akart engedni. S bizony, keserves napok következtek lelkileg a papra nézve. Hiszen annak is a súlyát lelkileg ő kellett hordozza, hogy az esperes úr kiszállt a faluba az egyházmegye vezetőségével s a helyzetet kivizsgálva, *a legnagyobb gazdát kizárták az egyházból* mindaddig, amíg az ekkléziát meg nem követi bűnbánó és alázatos szívvel a lelkipásztorával szemben nyilvánosan elkövetett becsmérlő szavai, illetlen magaviselete miatt.

— Kurátor úr, én úgy érzem, hogy mindent elvégeztem itt, amit ebben a faluban reám bízott az Isten, tehát a legrövidebb idő alatt elmegyek innen, jelentette ki egy nap a lelkész. S csakugyan el is pályázott.

— Ugyan mi bánthatja a papunkat, hogy el akar hagyni, beszélgették az atyafiak, amikor neszét vették a pap szándékának. Könnyű volt kitalálni. Nosza meg is indult a népvándorlás a falu legnagyobb gazdájának a portáján. Rokon, nem rokon, férfi, asszony egymásnak adták a kilincset: „A tiszteletes úr nem mondja, de csak maga miatt megy el a faluból, úgy

tudja meg.“ — „E' mégis nagy dolog, hogy egy ember miatt elmenjen innen a pap!“ — „Ha a pap elmegy, magának ebben a faluban nem lesz maradása, hiába a legnagyobb gazda!“ — „Hát olyan nagy dolog azt az eklézsiát magának megkövetni, hiszen így még úrvacsorát sem vehet“, szólalt meg végül az ostrom alá fogott nagygazdának még a felesége is. Nem csoda, ha egy szép napon egyszer csak boldog futár kopogtatott be a tiszteletes úr bérelt szobájába: „Bátyám tiszteletti — szólalt meg a nagygazda unokaöccse — s arra kéri szépen a tiszteletes urat, hogy engedje meg neki, hogy az eklézsiát megkövettesse és a tiszteletes úrtól bocsánatot kérjen. Mikor tehetné meg?“ — A lelkész megadta a szükséges utasítást. Az eklézsiakövetés megtörtént s a tiszteletes úr karonfogva, szeretettel kísérte haza utána a legnagyobb gazdát és az otthonában is háziáhitató tartott. Az új paplakás is felépült a szomszéd telekre. A tiszteletes úr a faluban maradt még évekig. Egyszer amint az új papi kertben a dudvát, gazt a papi lak mellett irtogatta, a kerítésre reakönyökölt a nagygazda szomszéd. „Békesség Istentől! Tiszteletes Uram, hát mit csinál itt!“ — köszönt át a kerítésen a lelkésznek. — „Irtom a gyomot, kedves szomszéd. Békesség Istentől!“ — válaszol a lelkész. — „Hát mit fog aztán bele veteményezni?“ — kérdezi a gazda. — „Még magam sem tudom“, — hangzik a válasz. — „Tudja mit, Tiszteletes Úr, ültessen bele epret. Nekünk kitűnő fajta, nagyszerű eprünk van. Én annyit adok ajándékba a Tiszteletes Úrnak, hogy az egész kertjét teleültetheti vele. Elfogadja-e a Tiszteletes Úr!“ — „Hogyne fogadnám el, kedves szomszéd.“ — Egy félóra sem telt el, a papikertben ott állt a falu legnagyobb gazdája a pap mellett kezében egy jókora kosarat tartva teles-tele epertővel. Együtt ültették be az egész papi kertet. Mindkettőjük arcán a szeretet és az öröm fénye ragyogott.

Azóta sok év telt már el. A Tiszteletes Úr is már a harmadik eklézsiában „csinálja a rendet“ kitartó buzgalommal. De mindenik eklézsiájába hozott magával azokból az emlékezetes epertővekből, hogy legyen mindenütt „epreskertje“. Nemcsak azért, mert nagyon kedveli az eper ízes, zamatos gyümölcsét, hanem sokkal inkább azért, mert azt a legelső eperültetést nem tudja elfeledni, s ma is, ha leszakít egy-egy eperszemét, úgy jön neki, mintha Isten üzenne az által, mintha az Isten biztatná, vigasztalná, bátorítaná lelkipásztori küzdelmei közben: „A ti munkátok nem hiábavaló az Úrban!“

B. M.

Úridivat cikkek nagy választékban!
Férfi fehérneműt méret után,
hozott anyagból is készítünk.
Tekintse meg olcsó árainkat!
Végh Sándor „SZOLID“
úridivat üzlete
Kolozsvár, Mátyás király-tér 1 sz.

PÁNI ÖDÖN
vizvezeték és csatornázási vállalata
Kolozsvár Tordai-út 70.

Mindig jó árut kap
az
ERZSÉBET-illatszertárban
Kolozsvár, Mátyás Király tér 29. sz.

GRAFIR
Címfestészet és üvegggravírozás.
Tulajdonosok:
KASSAY SÁNDOR, VERESS BÉLA,
GAÁL JÓZSEF
Kolozsvár, Villamos-utca 7 szám.

Sok szegény ember áldja
Vetésy Imre
fűszerkereskedőt
jó árujéért, pontos kiszolgálásáért.
Kolozsvár, Szent István-út 64 szám.

Bartalis István
úri- és egyenruha szabósága,
magyar ruhák speciális
készítési helye.
Kolozsvár, Egyetem-u. 1 sz.

Zeneművekben a leggazdagabb választékot
KIRÁLY könyvkereskedésében
talál. Nézze meg feltétlenül.
Cím: Kolozsvár, Mátyás Király-té 15 szám.

Rendelje meg 70 fillérért az Országos Református Szeretetszövetség „10 év – 50 intézmény“ című képes albumát s karácsonyi ajándékként ajándékozza oda keresztgyermekének s mindazoknak, kiket igazán szeret! Cím: Bpest, XIV. Stefánia-út 29. A szeretetszövetség csekklapja: 38.144. számú. Csekklapon küldje a 70 fillért.

Megrendelhető a Zsoltároskert folyóirat szerkesztőségében is!